

Dimitris Mizaras

**STALINISMI ON
STALINISMIA, HUNNUN
KANSSA TAI ILMAN**

**MIKSI NELJÄS
INTERNATIONAALI
PITÄÄ JÄLLEEN-
RAKENTAA**

Marxilainen Työväenliitto

© 2001 Dimitris Mizaras

Julkaisija: Marxilainen Työväenliitto
PL 236, 06101 PORVOO
mtl@mtl-fi.org,
<http://www.mtl-fi.org>

Sisällys

Stalinismi on stalinismia, hunnun kanssa tai ilman	5
Kuka oli Trotski	10
Mitä on jatkuva vallankumous	26
Marxilainen Työväenliitto (MTL)	29
Miksi Neljäs Internatio- naali pitää jälleenrakentaa	33
Trotskilaisuus tänään	39

Stalinismi on stalinismia, hunnun kanssa tai ilman

Marxilainen Työväenliitto on kommunistinen järjestö, jonka metodi perustuu K. Marxin tieteelliseen sosialismiin, V. I. Leninin imperialismiin analyysiin ja L. Trotskin stalinismin kritiikkiin. MTL on siis trotskilainen järjestö. Mutta mitä on trotskilaisuus ja sen historia ja miksi se näkyy vasta nyt Suomessa sekä miksi se huolestuttaa niin paljon historiallista vihollistaan, stalinismia? Pyrimme vastaamaan näihin kysymyksiin vastineena KTP:n Männikön kirjoitukseen “Vallankumouksellinen liike ja trotskilaisuuden kritiikki”.

Heti alussa Männikkö sakeuttaa vedet kirjoittamalla “kommunistien näkemyksestä” tarkoittaen sillä itseänsä ja tehden pesäeroa muista, jotka väittävät olevansa kommunisteja. Pian hän toteaa, että trotskilaisuus on rantautunut Suomeen antaen ymmärtää, että se on tuotu jostain ulkoa kenties veneellä, eikä että se on stalinismin ideologinen (eikä vain sitä) vastakohta ja että se on erottamaton osa työväenliikettä.

Sen jälkeen hän omistaa valtavan osan kirjoituksestaan Trotskin persoonaan ja tämän rooliin historiassa luullen, että tällä tavalla pystyy saamaan suuri vallankumouksellinen ja sitä kautta myös hänen kannattajansa huonoon valoon. Todellisuudes-

sa kirjoituksessa ei trotskilaisuuden kritiikistä, sanan kritiikki varsinaisessa merkityksessä, ole hajuakaan. Hänen “kritiikissään” valikoidaan eklektisesti esimerkiksi kunkin kolmen järjestön teeseistä yksi lause, sekoitetaan salaatiksi ja sen jälkeen vedetään mielivaltaisesti johtopäätöksiä, jotka sopivat hänen tarkoituksiinsa. Mutta otetaan lanka kiinni ihan alusta.

KTP on stalinistinen puolue. Se on lohjennut SKP:sta, kun tämä päätti muuttaa linjauksensa yhä oikeistolaisempaan suuntaan, “hylätä” neuvostobyrokratian puolustamisen ja nähdä, että jopa Stalin oli tehnyt vähän “virheitä”. Vallankumouksen koettua tappioita lännessä 1920-luvulla NL:ssa voimistui bonapartistinen kasti, joka ei ajanut työväenluokan etuja vaan omia erioikeuksiaan. Sen olemassa olon edellytyksiä oli kansainvälisen status quon säilyttäminen, niin kuin kirjassa Petetty vallankumous todetaan. Se taattiin käytännön tasolla GPU:n väkivaltaisen saappaan avulla ja ideologisella tasolla revisionistisen antileniniläisen “socialismia yhdessä maassa”-teorian lanseerauksella. Tarkoituksena oli byrokratian aseman vahvistaminen ja maailmanvallankumouksen tukahduttaminen. Nämä kaksi prosessia käytiin yhtä aikaa sekä kommunististen puolueiden ulkopuolella että myös sisällä. 1930-luvulla näiden puolueiden koostumus muuttui ratkaisevasti. Jäseniä erotettiin ja pahimmassa tapauksessa kutsuttiin Moskovaan “neuvotteluihin” ja sitten murhattiin. Uusia jäseniä otettiin kahta kriteeriä käyttäen: uskollisuutta ja kulttihahmo Stalin-jumalan henkilöpalvontaa, sekä toisaalta trotskilaisvastaisuutta ja kriittisen ajattelun kuristamista. Komm. puolueista tuli Stalinin asiamiehiä ja NL:n ulkopoliittikan lähettäjiä. Tällä tavalla teurastettiin vallankumous Espanjassa, petettiin luokkataistelu Keski-Euroopassa tai laskettiin aseet Kreikassa, jossa Jaltan sopimuksilla Stalin oli luvannut Kreikan englantilaisille. Komm. puolueiden

taantumuksellinen rooli jatkui siihen asti, kunnes NL romah-
ti ja sosialismiin siirtymisen kriisi tuli uudelle tasolle.

Komm. puolueilla ei ollut enää olemassaolonsa perustaa. Työväenluokan saavutusten myötä olivat kaatununeet myös sosialismin häpäisijät. Suurin osa näistä puolueista muutti muotoaan ja heistä tuli geenimanipuloituja stalinisteja: kritisoidaan vähän byrokratian “virheitä” mutta pidetään kiinni kansanrintamapolitiikasta ja sosialismista yhdessä maassa. Pienempi laho ortodoksistalinisteja kuitenkin päätti puolustaa jatkossakin “kansojen isän” sekä oppeja että mainettakin. Mutta miten ivallinen historia osaa joskus ollakaan! Kuten Marx huomauttaa, maailmanhistorian suuret tapahtumat ja henkilöt esiintyvät ikään kuin kahdesti, kerran tragediassa ja kerran farssissa. Ktp:n kritiikki on riisuttu kaikesta sellaisesta, joka oli ennen tyyppillistä. Me emme ole enää fasismin asiamiehiä vaan tovereita, joiden kanssa ehkä voisi olla yhteistyössä, ja “se on pidettävä mielessä” kuten Männikkö kirjoittaa. Tämän päivän stalinismi ei kuitenkaan ole niin hampaaton vaikka onkin menettänyt vaikutusvaltansa kokonaan työväenluokan keskuudessa; sillä on vain kahdet kasvot. Toiset, jotka näyttävät lempeiltä, esiintyvät Männikön tekstissä. Toiset, jotka on tarkoitettu sisäistä käyttöä varten ovat samat kuin ennenkin. Jos lukee R. Välimaan kirjoituksen trotskilaisista KTP:n kotisivuilla internetissä, luulee elävänsä aikaisempia vuosikymmeniä, ne ovat stalinismin oikeat kasvot. Männikkö pukee kritiikkinsä huntuun eikä uskalla lainkaan siteerata Stalinin kirjoituksia: mitä siitä potentiaaliset uudet jäsenet ajattelisivatkaan! Olosuhteita, joissa stalinistinen byrokratia syntyi ei ole enää olemassa ja teorioita, joiden tarkoitus oli perustella sen laillisuus, ei ole kumottu. Trotski analysoi, että thermidor on väliaikainen ja ylimenokauden ohimenevä vaihe, joka johtaa sosialismiin byrokrati-

an kukistumisen kautta tai takaisin kapitalismiin. Valitettavasti toteutui jälkimmäinen ennustus.

Trotskilaisuudesta voi puhua vain stalinismin kritiikkinä. Sitä ei esiinny ennen vastakohtaansa. Se että Trotskillä oli ennen Lokakuun vallankumousta virheellinen arvio siitä, että voisi saada menshevikkien kanssa yhtenäisyyttä, ei tee sitä trotskilaisuudeksi. Trotskilaisuus on tämän päivän bolsevismia. Jopa 1930-luvulla trotskilaiset kutsuivat itseään bolsevikki-leninistiksi. Lenin varoittaa testamentissaan: "...ei pidä käyttää toveri Trotskin ei-bolsevikkista taustaa omiin tarkoituksiin" ja muualla hän toteaa, että Trotski on tullut puolueeseen omia polkuja pitkin, mutta "sen jälkeen häntä parempaa bolsevikkia ei ole olemassakaan".

Suomessa luokkataistelulla on omia ominaispiirteitä. Komm. puolue on perustettu Venäjällä ja sen seurauksena tätä ei ollut vaikea manipuloida ja muuttaa stalinistiseksi. Silti, vaikka SKP oli helppo saalis, Suomessa toimiminen oli vallankumouksellisilla vaikeaa ja puheoikeus mahdotonta ja sekä Suomessa että NL:ssa ei välttytty väkivaltaisilta ratkaisuilta. Suurin este sille, miksi SKP:ssa ei syntynyt trotskilaista oppositiota, oli kuitenkin se, että työväenliikkeessä toimiminen oli kommunisteille laitonta. Sodan jälkeen SKP esiintyi voittajana ja sankarina. Stalinin vainoista ei puhuttu, ja Suomen työväenluokka ei tiennyt mitään ideologisista taisteluista, jotka oli käyty Internationaalissa. Tämän lisäksi keynesiläisyys mahdollisti hyvinvointivaltion rakentamisen ja näin ollen reformistiselle toiminnalle oli otollinen aika. YYA-sopimus ja stalinismin tuki suomalaiselle kapitalismille sai aikaan sen, että maa oli eristetty muiden aatesuuntien vaikutuksista. Jos siihen lisäisi suomalaisen yksikulttuurisuuden, nämä kaikki tekijät selittävät sen miksi stalinismi on pitänyt suomalaisen työväenluokan tiukasti ikeensä alla ja trotskilaisuudelle ei ole

ollut sijaa suomalaisessa yhteiskunnassa aikaisemmin. Luokkataistelu on maailmanlaajuinen kokonaisuus ja nyt se pystyy heijastumaan myös Suomeen. Trotskilaisuus ei ole rantautunut Suomeen, vaan se on olennainen osa työväenluokkaa, koska se on osa sen luokan historiaa, ja nyt koittaa sen aika.

Kuka oli Trotski

Lev Davidovits Bronstein (Trotski) syntyy **7.11.1879** Ukrainassa maalaisperheeseen, jolla on juutalaistausta.

Keväällä **1888** Lev matkustaa Odessaan, jossa aloittaa opiskelun.

1896 hän muuttaa Nikolajeviin, jossa tutustuu sosialistiseen aatteeseen.

1897 Lev saa kontakteja työläisiin ja perustaa Etelä-Venäjän Työläisten Liiton. Siellä hän tutustuu kommunistiseen manifestiin.

28.1.1898 hänet pidätetään ja vangitaan ensimmäisen kerran, ja hän joutuu eristysselliin.

1.3.1898 Yhdeksän edustajaa perustaa Venäjän Sosialidemokraattisen Työväenpuolueen. Trotski, joka oli joutunut vankilaan miltei viideksi vuodeksi, aloittaa marxismin klassikoiden laajat tutkimukset, mukaan lukien Plehanovin ja Labriolan

teokset.

1900 Lev avioituu Aleksandra Sokolovskajan kanssa, kuulee ensimmäisen kerran Leninistä ja lukee teoksen Kapitalismin kehitys Venäjällä. Moskovan vankiloista hänet siirretään maanpakoon Siperiaan.

1901 hän kirjoittaa poliittisia ja filosofisia artikkeleita Idän aikakauslehteen.

1902 hän karkaa Siperiasta Lontooseen, jossa hän tapaa Leninin. Krupskaja esittelee hänet Leninille sanoen “kynä on saapunut”. Lev, joka on alkanut käyttää nimeä Trotski, kirjoittaa Leninin perustamaan Iskraan.

1903 Plehanov tyrmää Leninin ehdotuksen Trotskin hyväksymisestä Iskran toimitukseen. Puolueen toisessa konferenssissa hän oli alussa Leninin kannalla. Edustajat puhuivat Leninin “nuijasta”, mutta pian hän erkaantui tästä. Trotski ei vielä ymmärtänyt Leninin dialektista käsitystä vallankumouksellisesta puolueesta ja sen organisaatiosta. Konferenssi päättyi puolueen skismaan bolsevikkeihin ja mensevikkeihin, Trotski oli mensevikkien puolella.

1904 Trotski eroaa mensevikkien käsissä olevasta Iskran toimituksesta.

22.1.1905 Tsaarin armeija ampuu kohti työläisiä Pietarissa ja sadat ihmiset saavat surmansa. Vallankumous alkaa.

Maalis-huhtikuussa Trotski matkustaa Wienistä Pietariin, jossa työläiset valitsevat hänet, 26-vuotiaana, historian en-

simmäisen neuvoston (soviet) puheenjohtajaksi.

26.12.1905 poliisi pidättää Trotskin ja muita edustajia ja johtajia.

Vuoden **1906** Trotski viettää vankilassa analysoiden Venäjän vallankumoukseen vaikuttavia tekijöitä kapitalistisen systeemin maailmanlaajuisen kehityksen ja historiallisen luokkataistelun raameissa. Hän tulee siihen johtopäätökseen, että tsarismen kumoaminen Venäjällä ei johda porvarillisen demokratian aikakauteen vaan sosialistiseen vallankumoukseen ja proletariaatin diktatuuriin. Työskennellen yhteistyössä Parvusin kanssa Trotski kehittää jatkuvan vallankumouksen aatteet, jotka varmistuivat käytännössä vuoden 1917 vallankumouksessa.

17.11.1906 Trotski ja hänen toverinsa tuomitaan elinkautiseen vankeuteen Siperiaan.

Helmikuussa 1907 Trotski karkaa ja matkustaa 4000 mailia kelkalla ensin Pietariin ja sitten ulkomaille.

Touko–kesäkuun 1907 Trotski osallistuu puolueen 5. konferenssiin, jossa hän esittää jatkuvan vallankumouksen teorian ja vetoaa bolsevikkien ja mensevikkien yhtenäisyyteen.

1908 muutettuaan Wieniin Trotski kirjoittaa pitkiä artikkeleita (Die Neue Zeit) sosiaalidemokratian tilasta ja kritisoi vallankumouksellisen aloitteellisuuden ja dialektisen materialismin puutetta. Hän on törmäyskurssilla niin bolsevikkien (Leninin organisaatioperiaatteista) kuin mensevikkien (porvarilliseen demokratiaan suuntautumisesta) kanssa. Vaikka hän

arvioi oikein tulevan vallankumouksen perspektiivejä, hän toisaalta vetoaa yhtenäisyyteen.

Syyskuussa 1912 Trotski matkustaa Balkanille, jossa hän toimii sotakirjeenvaihtajana.

1914 Ensimmäinen maailmansota alkaa ja sosiaalidemokraatit hyppäävät porvariston kelkkaan. Plehanov ja mensevikit tukevat tsaaria. Trotski tuomitsee Toisen Internationaalin petoksen kirjassaan Sota ja Internationaali.

1915 sodanvastustajat kokoontuvat kansainväliseen konferenssiin Zimmerwaldissa. Trotski kirjoittaa konferenssin manifestin.

1916 hänet karkotetaan Ranskasta ja sen jälkeen pidätetään ja vangitaan Madridissa.

Tammikuussa 1917 Trotski saapuu New Yorkiin, jossa kirjoittaa sosialistiseen lehteen Uusi Maailma.

Maaliskuussa Venäjällä puhkeaa vallankumous, tsaari eroaa ja maassa on kaksoisvalta. Porvaristo perustaa väliaikaisen hallituksen, kun taas työväenluokka perustaa neuvoston eikä tunnusta muuta valtakeskusta. Mensevikit, jotka ovat neuvoston johdossa, tukevat hallitusta ja ovat sodan kannalla. Tämän linjauksen allekirjoittavat Stalin ja Kamenev, jotka Leninin ollessa maanpaossa ajavat bolsevikit oikeistolaiseen suuntaan. New Yorkista Trotski tervehtii tsaarin kaatumista ja kutsuu uuteen vallankumoukseen, jonka tulisi perustaa proletariaatin diktatuuri.

27.3.1917 Trotski lähtee perheensä kanssa laivalla kohti Venäjää, mutta Kanadassa hänet pidätetään ja suljetaan keskitysleirille.

17.4.1917 Lenin palaa Venäjälle ja esittää teesit, joissa hän tuomitsee väliaikaisen hallituksen tukemisen. Samalla kun hän vaatii neuvostojen valitsemaa hallitusta, julistaa sodan Staliniä ja Kamenevia vastaan. Jälkimmäinen perääntyy nopeasti.

29.4.1917 neuvostot protestoivat ja hallitus vaatii Trotskin vapauttamista.

17.5.1917 Trotski saapuu Pietariin ja seuraavana päivänä vaatii kaiken vallan neuvostoille.

23.5.1917 Trotski tapaa Leninin ja hylkää kaikenlaiset pyrkimykset bolsevikkien ja mensevikkien yhdentymisestä. Trotski kuitenkin viivyttää liittymistään puolueeseen koska hänen tarkoituksensa on saada kansainvälinen "Mezraionzy" -fraktio mukaan.

Heinäkuu on suuren panettelun kuukausi. Hallitus ja mensevikit vainoavat Leniniä saksalaisten agenttina. Bolsevikit ovat maan alla ja Lenin piiloutuu. Trotski julistaa solidaarisuuttaan bolsevikeille ja tulee sen takia pidätetyksi ja vangituksi.

Syyskuussa Kornilov yrittää kaapata vallan ja epäonnistuu bolsevikkien mobilisoitujen massojen painostuksen seurauksena. Trotski ja muut bolsevikit vapautetaan. Lenin neuvoo valmistautumaan vallankumousta varten.

20.10.1917 bolsevikkien aloitteesta neuvostot muodostavat Val-lankumouksellisen sotilaallisen komitean, Trotskin johdolla.

7.11.1917 bolsevikit kaatavat hallituksen. Trotski organisoi ja ohjaa kapinan. Uusi hallitus varaa Trotskille ulkoasian komissaarin paikan.

9.-10. joulukuuta 1917 Trotski organisoi Pietarin puolus-tuksen Kerenskin vastahyökkäystä vastaan.

9.1.1918 Trotski aloittaa Brest-Litovskin neuvottelut.

10.2.1918 neuvottelut kariutuvat, kun Trotski kieltäytyy allekirjoittamasta kovia ehtoja sisältävää sopimusta, mutta hän julistaa, että Venäjä lopettaa sodan. Bolsevikit toivovat, että heidän sodanvastainen propagandansa puree ja auttaa Saksan työväenluokkaa kapinoimaan.

18.2.1918 saksalaiset imperialistit aloittavat hyökkäyksen uudelleen ja bolsevikit aloittavat neuvottelut jälleen.

27.2.1918 perustetaan Puna-armeija.

3.3.1918 allekirjoitetaan Brest-Litovskin sopimus.

13.3.1918 Trotski nimitetään Puna-armeijan korkeimmaksi päälliköksi.

Keväällä 1918 alkaa sisällissota sen jälkeen kun imperialis-mi tunkeutuu maahan kukistaakseen bolsevikkien hallituksen ja tukeakseen valkoisten joukoja, jotka operoivat 5000 mailin pituisella rintamalla. Puna-armeija kokee tappioita ja Trotski

aloittaa taistelun armeijan organisoimiseksi ja kurinalaisten joukkojen kouluttamiseksi.

Elokuussa 1918 Trotski onnistuu pysäyttämään Puna-armeijan vetäytymisen Svijatskissa.

2.–7. maaliskuuta 1919 perustetaan Kolmas Internationaali ja Trotski kirjoittaa sen ensimmäisen manifestin. Saman vuoden heinäkuussa Stalin, joka sisällissodan alusta asti oli aloittanut kulissintakaisen ristiretken Trotskia vastaan, yllyttää Leniniä omaksumaan toisenlaisen sotilaallisen politiikan. Lenin hylkää kaikki hyökkäykset Trotskia vastaan ja antaa Puna-armeijan johdolle täydet valtuudet.

15.9.1919 Trotski vastustaa Leninin ehdotusta luopua Pietarista ja julistaa aikomuksensa puolustaa pääkaupunkia viimeiseen mieheen. Kahden viikon sisällä Puna-armeija on saanut ratkaisevan voiton Jundenitsia vastaan.

Toukokuussa 1920 Trotski kirjoittaa loppuun kirjansa Terrorismi ja kommunismi, jonka kirjoittamisen hän oli aloittanut siinä armeijan junassa, jolla hän kiersi ympäri rintamaa, johtaen Puna-armeijan voittoon.

Heinä–elokuussa 1920 pidetään Internationaalin toinen konferenssi Moskovassa. Puna-armeija hyökkää Puolaan Trotskin vastustuksesta huolimatta ja kärsii murskaavan tappion Stalinin laiminlyöntien vuoksi.

Maaliskuussa 1921 puna-armeija lopettaa imperialismin tukeman Kronstadtin kapinan.

8.-16. maaliskuuta Venäjän kommunistinen puolue hyväksyy NEP:in.

Heinä-elokuussa 1921 Lenin käy Trotskin kanssa yhteistä taistelua ultravasemmistolaisuutta vastaan.

23.5.1922 Lenin saa ensimmäisen sairaskohtauksen ja toivuttuaan siitä aloittaa taistelun puolueessa nousevaa byrokraatia ja Stalinia vastaan kahdesta kysymyksestä, eli ulkomaankaupan monopolista ja Georgian nationalismista. Lenin kirjoittaa myös poliittisen testamenttinsa.

4.1.1923 testamentin lisäyksenä Lenin vaatii Stalinin vetämistä pois pääsihteerin paikalta.

5.3.1923 Lenin katkaisee kaikki välit Stalinin kanssa, mutta toinen kohtaaminen pitää hänet poissa kaikesta poliittisesta aktiivisuudesta.

17.-25. huhtikuuta 1923 Trotski 12. puoluekonferenssin puheessaan vaatii nopeampaa teollistumistahtia. Hän varoittaa puoluetta kulakkien taloudellisen vallan vahvistumisesta. Stalin, Zinovjev ja Kamenev laajentavat Trotskin vastaista aktiviteettiaan.

Lokakuussa 1923 vallankumouksellisesta tilanteesta huolimatta Saksan komm. puolue luopuu kapinasuunnitelmastaan ja häviää taistelematta.

15.10.1923 puolueen poliittinen toimikunta päättää hyväksyä "Uuden Suunnan".

Joulukuussa 1923 Trotski aloittaa Uusi Suunta -artikkelisarjan kirjoittamisen, jossa kritisoi puolueen byrokratisoitumiskehitystä. Samalla hän varoittaa vanhojen bolsevikkijohtajien rappeutumisesta ja vaatii, että puolueen pitää suunnata kontrolli valtion byrokraattiselle mekanismille.

16.–18.1.1924 puolueen 13. konferenssissa Trotskiin kohdistuu pahansuopainen hyökkäys.

24.1.1924 Lenin kuolee.

Toukokuussa 1924 puolueen konferenssi salaa Leninin testamentin vastoin Krupskajan tahtoa. Saman vuoden lokakuussa Trotski kirjoittaa Lokakuun opetukset ja joulukuussa Stalin markkinoi ensimmäistä kertaa revisionistista “sosialismi yhdessä maassa” -teoriaa. Sotaretki Trotskia vastaan saa nyt uuden muodon: historiaa kirjoitetaan uudelleen ja nostetaan haudasta vanhoja Leninin ja Trotskin välisiä erimielisyyksiä, jotta saataisiin viimeisimmälle huonoa mainetta.

15.1.1925 Trotski poistetaan puolustusministeriöstä, ja kuukauden sisällä erimielisyydet Stalinin, Zinovjevin ja Kamenevin välillä kiristyvät.

Huhtikuussa 1926 kaksi jälkimmäistä ja Trotski perustavat Yhdistyneen Opposition.

Toukokuussa 1926 Englannin ammattiyhdistys (TUC) Neuvostoliiton stalinistien tuella pettää yleislakon.

Heinäkuussa 1926 kolmentoista (mm. Trotski, Zinovjev, Kamenev, Krupskaja ja Pjatakov) julistus varoittaa työläis-

valtion byrokraattisesta rappeutumisesta ja vaatii pikaista teollistumista ja toimenpiteitä kulakkeja vastaan.

Maaliskuussa 1927 Trotski vaatii, että keskuskomitea tutkii Internationaalinen Kiinan-politiikkaa. Saman vuoden toukokuussa stalinistinen politiikka Kiinassa tarkoittaa täydellistä alistumista Tsiang Kai-Sekiin ja johtaa kiinalaisen vallankumouksen katastrofaaliseen tappioon.

Syyskuussa Trotski poistetaan Internationaalinen toimeenpanevasta komiteasta.

Lokakuussa vallankumouksen kymmenennen vuosipäivän juhlissa Leningradissa ihmisjoukot ottavat vastaan Trotskin spontaanin riemuisasti.

7.11.1927 Stalin järjestää fyysisiä hyökkäyksiä Trotskia ja muita Vasemmisto-opposition johtajia vastaan.

15.11.1927 Trotski ja Zinovjev erotetaan puolueesta ja seuraavana päivänä vanha bolsevikki Joffe protestoi tekemällä itsemurhan. Joulukuussa erotetaan joukoittain opposition kannattajia.

12.1.1928 Trotski karkotetaan Alma Ataan “vastavallankumouksellisesta” toiminnasta.

Huhtikuussa ilmenee erimielisyyksiä Stalinin ja Buharinin välillä, kun kulakit piilottavat viljansa ja Stalin aloittaa siksak-käännöksen vasemmalle.

Kesäkuussa Trotski saa valmiiksi “Komm. Internationaalinen

ohjelmaluonnoksen kritiikin”.

Heinä–syyskuussa Internationaalinen 6. konferenssi hyväksyy “kolmannen periodin” ultravasemmistolaisen linjauksen.

16.12.1928 GPU vaatii, että Trotski lopettaa kaiken poliittisen toiminnan. Trotski kieltäytyy tottelemasta.

12.2.1929 Trotski karkotetaan Neuvostoliitosta. Hän saapuu Istanbuliin.

7.3.1929 Trotski saa omaelämäkertansa valmiiksi ja alkaa työskennellä monumentaalisen teoksensa, Venäjän vallankumouksen historian parissa.

Kevätkesällä entiset vasemmisto-opposition johtajat, kuten Preobrezhenski, antautuvat Stalinille siinä turhassa toivossa, että näin he taistelevat Buharinin oikeistolaista linjaa vastaan.

Joulukuussa Blumkin pidätetään ja ammutaan hänen palatuaan Venäjälle sen jälkeen kun hän oli tavannut Trotskin ja keskustellut hänen kanssaan.

1930 kapitalismin maailmankriisi syvenee sen 1929 romahduksen jälkeen. Kollektivisoinnin politiikka aiheuttaa taloudellisen kaaoksen NL:ssa. Saksassa vahvistuvat sekä natsit että komm. puolue, mutta työväenluokka on jakautunut kahden Internationaalisen ultravasemmistolaisen politiikan takia.

1931 Trotski jatkaa ponnisteluja yhteisrintamapolitiikasta ja puolueiden uudistumisesta.

1932 Trotski kirjoittaa Entä mitä nyt ja Ainoa tie, jossa hän analysoi sosiaalifasismi-iskulauseen haaksirikkoa.

Marraskuussa Trotski vierailee Tanskassa sosialidemokraattisten opiskelijoiden kutsusta ja puhuu saksaksi Lokakuun valankumouksesta.

20.1.1933 Hitler nousee valtaan. Sosialidemokraatit ja stalinistit eivät tee vastarintaa.

Maaliskuussa stalinisoitunut Internationaali allekirjoittaa ehtoita politiikan, joka johti saksalaisen työväenliikkeen tuhoon ja fasismin voittoon.

15.7.1933 Trotski julistaa, että Kommunistinen Internationaali on tullut tiensä päähän työväenluokan vallankumouksellisen järjestönä ja että Neljännen Internationaalin rakentaminen on välttämätöntä.

17.7.1933 Trotski saa viisumin ja lähtee Ranskaan.

20.7.1933 Trotski kirjoittaa artikkelin “Ei ole enää mahdollista jatkaa samassa Internationaalissa Stalinin, Manuilinkin ja Lozovskin kanssa”.

6.2.1934 fasistit yrittävät vallankaappausta Ranskassa.

1.12.1934 Stalin tapattaa Kirovin Leningradissa, stalinistinen byrokraatia pyrkii syyllistämään murhasta toisinajatteli-joita.

Toukokuussa 1935 Trotski saa oleskeluluvan Norjasta.

Heinä–elokuussa Kommunistisen Internationaalin 7. konferenssi julistaa kansanrintamapolitiikan, joka on porvarillisen valtion puolustamista proletaarien vallankumousta vastaan. Byrokriatiasta on jo tullut vastavallankumouksen agentti kansainvälisessä työväenliikkeessä.

18.3.1936 Stalin sanoo amerikkalaisen toimittajan haastattelussa, että “usko, että NL on maailmanvallankumouksen puolesta, on tragikoominen väärinkäsitys.”

5.6.1936 Ranskassa muodostetaan kansanrintamahallitus aikana, jolloin massiiviset lakot puhkeavat. Ranskan kommunistinen puolue pettää lakot.

Elokuussa Trotski saa valmiiksi suurimman teoksensa “Petetty vallankumous”, jossa hän analysoi neuvostobyrokratian luonnetta ja poliittisen vallankumouksen välttämättömyyttä NL:ssa.

19.8.1936 Zinovjevin ja Kamenevin oikeudenkäynnit Moskovassa, eli historian suurin juonittelu alkaa. Trotski ja hänen poikansa Shedov ovat pääsyytetyt.

24.8.1936 kaikki 16 syytettyä tuomitaan kuolemanrangaistukseen ja salamurhataan Ljubljankan vankilan kellarissa Moskovassa. Norjan hallitus laittaa Trotskin kotiarestiin, kun sosialidemokraatit siellä haluavat miellyttää neuvostobyrokratiaa. Moskovan oikeudenkäyntien valheen paljastaminen on enää Leon Shedovin vastuulla.

13.12.1936 Trotski saa oleskeluluvan Meksikosta ja muuttaa sinne tankkerilaivalla.

31.12.1936 Trotski kirjoittaa “Vuosi, joka on päättymässä jää historiaan Kainin vuotena”.

9.1.1937 Trotski vaatii tutkimuskomitean, jonka tulisi tutkia Moskovan juonittelut.

23.1.1937 Pjatakovin, Radekin ja muiden oikeudenkäynnit alkavat Moskovassa. Syytetyt tuomitaan kuolemaan ja salamurhataan. Trotskia syytetään liittolaisuudesta Hitlerin ja Mikadon kanssa.

10.–17.4.1937 Trotski kumoo stalinistisen juonittelun kolmannentoista komiteakokouksen aikana.

17.6.1937 kenraali Tuhatsevskaa, Jakiria ja muita puna-armeijan upseereita syytetään liittolaisuudesta Hitlerin kanssa ja murhataan.

Toukokuussa Espanjassa Barcelonassa katalonialaisen työväenluokan kapina stalinistien tukemaa kansanrintamahallitusta vastaan tukahdutetaan armottomasti. POUM, vaikka oli erkaantunut Trotskista, hävitettiin täydellisesti. Stalinistit sieppaavat ja murhaavat POUM:n johtajan Andres Ninin, varmistaen näin vallankumouksen tappion ja Francon voiton.

13.12.1937 tutkimuskomitea tekee päätöksensä. Shedov ja Trotski ovat syyttömiä, Moskovan oikeudenkäynnit ovat juonittelua.

Syyskuussa Trotskin sihteerin Ervin Wolfin katoamisen jälkeen Ignas Rais, joka on loikannut GPU:sta, kaatuu konekiväärin ampumana Sveitsissä.

16.2.1938 GPU murhaa Leon Shedovin eräässä pariisilaisessa sairaalassa. Heinäkuussa Rudolf Clément, Trotskin sihteeri Euroopassa, murhataan Pariisissa.

3.9.1938 Perustetaan neljäs Internationaali ja Trotskin kirjoittama Siirtymäohjelma hyväksytään perustamisasiakirjaksi.

Kuten Trotski oli ennustanut, Stalin allekirjoittaa sopimuksen Hitlerin kanssa **elokuussa 1939**.

3.9.1939 toinen maailmansota alkaa. Trotskilaisen liikkeen sisällä syntyy pikkuporvarillinen oppositio, joka kieltäytyy puolustamasta NL:a.

Tammikuussa 1940 Trotski taistelee ideologisesti oppositiota vastaan kiinnittäen huomiota dialektiseen materialismiin välttämättömänä filosofisena metodina, joka ohjaa vallankumouksellisen puolueen toiminnan. Kirja, joka syntyi em. taistelusta tunnetaan nimellä Marxismin puolustuksena.

24.5.1940 stalinisti, taidemaalari Singueros yrittää useita laukauksia ampumalla murhata Trotskin, joka pelastuu ikään kuin ihmeen kaupalla. Trotski varoittaa, että murhayritys ei jää viimeiseksi.

8.6.1940 Trotski kirjoittaa kirjan Stalin tavoittelee kuolemaani.

20.8.1940 GPU:n kätyri Ramon Bercander tunkeutuu Trotskin kotiin Meksikon Kojoacaniin ja murhaa 60 vuotiaan vallankumouksellisen lyömällä häntä jäähakulla päähän.

21.8.1940 Trotski kuolee kello 19.25

Lenin Trotskista: “Kyllä, kyllä tiedän. Levitetään paljon valheita minun suhteestani Trotskiin.” Ja hän huusi lyöden nyrkinsä pöytään. “Näyttäkööt minulle toisen ihmisen, joka pysyisi organisoimaan vuoden sisällä esimerkillisen armeijan ja saisi armeijan asiantuntijoiden arvostuksen. Meillä on tämä ihminen. Meillä on kaikki. Ja teemme jopa ihmeitä.” (Maxim Gorkin kirjasta “Lenin”)

Stalin Trotskista 1918: “Kapinan organisointi käytännössä oli kokonaisuudessaan Trotskin — joka oli Pietarin neuvoston puheenjohtaja — välittömän komennon alla. Voimme pitää täysin varmana, että ennen kaikkea ja yli muiden puolue saa kiittää erityisesti toveri Trotskia neuvostokaartin nopeasta yhtymisestä ja Sotilaallisen Vallankumouskomitean taitavasta organisoitumisesta.” (Stalinin artikkelista Pravda-lehdessä Lokakuun vallankumouksen ensimmäisenä vuosipäivänä)

Mitä on jatkuva vallankumous

Jatkuva vallankumous on niitä harvoja Trotskin kirjoja, joka on suomennettu. Se ei ole vain yksi marxismin klassinen teos, vaan mestarillinen polemiikki stalinismia vastaan. Se on ennen muuta maailmanvallankumouksen korvaamaton käsikirja. Trotski kirjoitti sen valmiiksi Prinkipon saarella maanpaossa ollessaan, ja sen ensimmäinen venäjänkielinen painos ilmestyi Berliinissä vuonna 1930.

Trotskin ennustus, että Venäjän demokraattisen vallankumouksen ongelmat ratkaistaan ainoastaan työväenvallan perustamisen jälkeen, samalla kun taukoamatta jatketaan sosialismin rakentamista, toteutui ilmiselvästi 1917. Sama teesi välittyy myös Leninin toimesta hänen esitellessään kuuluisat Huhtikuun teesinsä. Väite, että Lenin olisi hyväksynyt jatkuvan vallankumouksen teorian, on perusteltu. Komintern 1921 otti uusintapainoksen Trotskin brosyyrista Saavutuksia ja perspektiivejä, joka oli kirjoitettu 1904–1906 ja luonnehti ensimmäistä kertaa Jatkuvan Vallankumouksen näköaloja ja strategiaa. Trotski rikkoi vulgäärin evolutionismin staattiset kliseet ja laati tiiviin teorian siirtymisestä kapitalismista luokattomaan yhteiskuntaan.

1. Imperialismin aikana kehittymättömissä maissa ei ole erillistä demokraattisen ja anti-imperialistisen vallankumouksen vaihetta. Demokraattisia vaatimuksia ei voi ratkaista taantumuksellisen porvariston toimesta. Ainoastaan proletariaatti talonpoikien ja muun sorretun kansan johdossa ottaa vallan ja perustaa proletariaatin diktatuurin. Porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kehittäminen sosialistiseksi vallankumoukseksi on jatkuvan vallankumouksen teorian ensimmäinen aspekti.

2. Toinen aspekti sisältää sosialistinen vallankumouksen siinä. Proletariaatin tultua valtaan se ei lopeta vallankumousta, vaan vain aloittaa sen. Pitkän ja määrittelemättömän ajan kuluessa kaikki sosiaaliset suhteet muuttuvat. Sotien ja rauhanomaisten uudistusten ajat vaihtelevat. Mullistukset taloudessa, tekniikassa, tieteessä, perheessä, moraalissa, kulttuurissa ja arkipäivän elämässä kehittyvät monimutkaisella vuorovaikutuksella eivätkä anna yhteiskunnan saavuttaa tasa-painoa.

3. Vallankumouksen kansainvälinen luonne on teorian kolmas aspekti. Maanlaajuisen talouden, tuotantovoimien, markkinoiden ja luokkataistelun aikana sosialistinen vallankumous ei voi toteutua täydellisesti kansallisvaltion puitteissa. Erisuhteissa olevassa proletariaatin diktatuurissa niin sisäiset kuin ulkoisetkin ristiriidat kehittyvät väistämättömästi yhtä aikaa saavutusten kanssa. Proletaarisesta valtiosta tulee ristiriitojensa uhri, jollei kehittyneiden maiden proletariaatti voita, niin kuin asian ilmaisivat aikaisemmin Marx ja Engels. Vallankumous alkaa kansallisella tasolla, mutta koska tämä ei riitä, se avautuu kansainvälisellä ja päättyy maailmanlaajuisella tasolla. Kansallinen vallankumous on kansainvälisen ketjun yksi lenk-

ki.

Jatkuvan vallankumouksen teoriasta ei voi irrottaa mitään aspektia. Kaikista kolmesta aspektista muodostuu yhtenäinen ja tiivis kokonaisuus. Jatkuva vallankumous ei tarkoita siis samanaikaisesti maailman ympäri tapahtuvaa vallankumousta, kuten virheellisesti Männikkö väittää polemiikissaan Sosialistiliittoa vastaan. Dialektinen epätasaisen ja yhtenäisen kehityksen lainalaisuus toimii vastapainona vanhalle mensevikkien esittämälle ja stalinistien toimesta uudelleen kuolleesta herätetylle askelmakehityksen teorialle. Viimeksi mainittu johti toistuvasti katastrofeihin, kuten Kiinassa, Espanjassa, Kreikassa, Chilessä, muutamia maita vain mainitakseni. Pahimmassa tapauksessa se sai horjumaan ja lopuksi kaatoi NL:n ja muiden työläisvaltioiden taloudet ja sosialistiset tuotantosuhteet.

Marxilainen Työväenliitto (MTL)

Marxilainen Työväenliitto perustettiin äskettäin vaalimaan edellä mainittuja periaatteita ja jatkamaan Trotskin taistelua Suomessa. Järjestön teoreettinen pohja nojaa jatkuvan vallankumouksen teoriaan, stalinismin kritiikkiin ja Neljännen Internationaalin siirtymäohjelmaan. MTL julkaisee Militantti-tiedotetta ja sen teesit ja kannanotot näkyvät myös kotisivuilta www.mtl-fi.org.

Tärkeä perustamisasiakirjamme on Perusperiaatteet, mistä Männikkö lainaa sen ainoan sitaattinsa perusteluksi trotskilaisuuden kritiikkiin. Näin siis siellä lukee:

“Marxilainen Työväenliitto pitää kiinni proletariaatin sosialistisen vallankumouksen kansainvälisen ja jatkuvan luonteen periaatteesta. — — MTL hylkää stalinistisen teorian sosialismista yhdessä maassa ja “kansallisen kommunismin” politiikan. MTL hylkää myös “kansallisen vapautuksen” ohjelman, kun se on asetettu sosialistisen vallankumouksen edelle. Vanhentuneena hylkäämme myöskin keskustalaisten ja reformistien käyttämän taktiikan imperialisminvastaisesta yhteisrintamasta, jota nämä käyttävät torjuakseen jatkuvan vallankumouksen.”

Ja näin Männikkö kommentoi:

— Eli tämä tarkoittaa sitä, että MTL ei hyväksy minkäänlaista liittolaispolitiikkaa.

Miten niin ei minkäänlaista liittolaispolitiikkaa? Neuvoisin teitä lukemaan Trotskin kirjoituksia yhteisrintamasta sekä stalinismin kritiikin, silloin kun tämä ei hyväksynyt yhteisrintamaa sosialidemokraattien kanssa Saksassa, seurauksena Hitlerin voitto. Me hyväksymme saman periaatteen ja teemme työtäkin sen eteen. Esimerkiksi vetoomuksemme yhteisrintamasta kaikille työväenjärjestöille ja -puolueille suojeluskuntien jälleenrakentamissuunnitelmia vastaan ei saanut vastakaikua. Ei edes teidän taholtanne, vaikka vetoomus perustuu ansiokkaaseen tutkimukseen, jota teki eräs jäsenemme yhteistyössä teidän jäsentenne kanssa Porvoossa. Te, jotka ette voi edetä ilman yhteistyökumppaneita, ette suoneet meille edes kielteisen vastauksen kunniaa.

Jos yhteistyöllä Männikkö tarkoittaa porvarillisia kumppaneita ja vanhan kansanrintaman painajaista, me sanomme EI kiitos ja tulemme taistelemaan sitä vastaan. Liittoja, joita te solmitte äärioikeistolaisten puolueiden kanssa rakkaan porvarillisen markan pelastamiseksi ja rakkaan porvarillisen isänmaan säilyttämiseksi, me pidämme työväenluokan pettämisenä. Ehkä tässä olisi aihetta sanoa, että me olemme tietenkin myös tällaista Eurooppaa vastaan ja sen takia lähдемme Göteborgiin vastustamaan globalisaatiota ja imperialismia. Näemmekö me siellä vai onko se liian kansainvälistä teille?

Ja Männikkö jatkaa:

— MTL:n asiakirjoissa löytyvät lähes samat elementit kuin Sosialistiliitonkin asiakirjoissa.

En ole aivan varma siitä, onko tämä tietämättömyyttä vai haluaako Männikkö laittaa kaikki samaan säkkiin. Sitten kun

valmistuu MTL:n kritiikki Sosialistiliitosta, kaikki tulevat huomaamaan, että näillä kahdella järjestöllä on eroja kuin yöllä ja päivällä.

Männikkö välillä “kehu”:

— MTL puhuu kuitenkin nykyisistä sosialistivaltioista epämuodostuneina diktatuureina, joissa tulee taistella kapitalismin palauttamista vastaan. Samaten he sanovat, että Neuvostoliiton tuho oli maailmanhistoriallinen tappio maailman työväenluokalle. Näiden asioiden kautta MTL hyväksyy myös yhteistyön marxilais-leniniläisten voimain kanssa ja tämä meidän on pidettävä mielessämme.

Näiden ja monien muidenkin asioiden kautta. Älkääkä vain pitäkö mielessä, vaan lähtekää myös liikkeelle.

10.6.2001

Miksi Neljäs Internationaali pitää jälleenrakentaa

Neljäs Internationaali perustettiin 1938. Se nojasi siirtymäohjelman metodiin, välttämättömään työkaluun taistelussa työväenluokan johdon kriisin voittamiseksi, kapitalismin kukistamiseksi ja sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi. Nyt, 63 vuotta Neljännen Internationaalin perustamisen jälkeen lause, jolla siirtymäohjelma alkaa — "maailmanpoliittiselle tilanteelle kokonaisuudessaan on luonteenomaista ennen kaikkea proletariaatin johdon historiallinen kriisi" — pätee edelleen. Vallankumouksellisten velvollisuus rakentaa massiivinen maailmanpuolue on nyt ajankohtaisempi kuin koskaan.

Myrskyisten olosuhteiden keskellä Neljäs Internationaali syntyi puolustamaan marksismin periaatteita ja johtamaan maailmanvallankumousta voittoon sen jälkeen, kun edeltäjänsä oli täysin rappioitunut ja käytännössä hajotettu. Stalinismi ei tarvinnut sitä enää, oli tullut aika politiikalle kansanrintamasta ja sosialismista yhdessä maassa, ja näin ollen bolsivikki-leninistit, kantaen mukanaan koko teoreettisen ja historiallisen perimän, kokoontuivat Lev Trotskin johdolla eräässä pienessä sveitsiläiskaupungissa ja muurasivat Internationaalin peruskiven. Tehtäväksi jäi kansallisten jaostojen

rakentaminen massiiviseksi puolueiksi sekä siirtymäohjelman toteuttaminen eri maiden olosuhteissa.

Tehtävä ei ollut helppo. Olosuhteet, joissa jouduttiin työskentelemään, olivat täysin päinvastaiset kuin ne, joissa syntyi Kolmas Internationaali; se syntyi Venäjän Suuren vallankumouksen seurauksena, ja toivo vallankumouksen leviämistä oli perusteltu. Neljäs Internationaali syntyi kansainvälisen työväenluokan tappiosarjan jälkeen toisen maailmansodan aattona ja yleisen pessimismin vallitessa.

Objektiiviset tekijät, jotka siihen vaikuttivat, olivat mm. sota, maanalainen toiminta eräissä maissa, stalinismin vainot ja salamurhat sekä yleensä se, että luokkataistelu oli laskusuhdanteessa Hitlerin ja Francon noustua valtaan ja kansanrintaman petollisen toiminnan seurauksena. Panettelu ja fyysinen väkivalta oli jokapäiväistä. Sen lisäksi joutuminen toimimaan pienissä ryhmissä pakotti trotskilaiset taistelijat toimimaan propagandistisesti tai lahkolaisesti.

Subjektiivisena tekijänä oli se että, johto ei pystynyt löytämään tietä työväenluokan ja kansan laajoihin joukkoihin. Vanhimmat johtajat, kuten Cannon, eivät ottaneet vakavasti Trotskin varoituksia ja suosituksia kouluttaa kaadereille dialektista materialismia. Suuren vallankumouksellisen viimeisestä taistelusta Burnhamia, Schachtmania ja muita vastaan ei otettu opiksi. Internationaalin johtoon nousi M. Pablo (Raptis) pikkuporvarillisen joukkueen etunenässä, joka etsi oikotietä joukkoihin ja helppoja tapoja vaikuttaa.

Rappeutuminen alkoi jo 40-luvulla kansallisella kysymyksellä. Pablo näki, että natsien miehitykset aiheuttivat "kansallisen kysymyksen", joka tarkoittaa, ettei enää olisi tarvinnut taistella yhteiskunnallisesta, vaan kansallisesta emansipaa-

tiosta. Näitä kahta tehtävää ei pitäisi erottaa toisistaan. Kansallisen vapautumisen puolesta voi taistella vain, jos vaatii kapitalismin kaatamista.

Sitten elettiin 50- lukua ja entrismin aikaa. Termi tulee sanasta enter ja tarkoittaa, että trotskilaisten ei tarvinnut enää rakentaa puolueita vaan etusijassa oli pyrkimys muuttaa stalinistiset puolueet vallankumouksellisiksi. Jäsenet ohjattiin em. puolueiden riveihin "vaikuttamaan", tekemään siis sitä mistä Trotski oli luopunut jo parikymmentä vuotta aikaisemmin; toimimaan stalinismin vasemmistolaisena oppositiona. Revisionistinen käänös höystettiin neokapitalismin teorialla. Kapitalismin inflatorinen ekspansio selitettiin siten, että se tarkoitti uutta vaihetta järjestelmässä, ja että kapitalismi oli ratkaissut ristiriitonsa, oli reformoinut itse itsensä, ja että sen seurauksena ei tarvitse rakentaa itsenäisiä puolueita, koska vallankumouksen keskipiste oli nyt kehittyneissä maissa.

Eräät vanhat johtajat, jotka olivat eri mieltä tästä muodonmuutoksesta, arvioivat tilanteen liian myöhään ja reagoivat vasta vuonna 1953, jolloin skisma tuli hajottamaan Internationaalien rivistöt. Amerikkalainen SWP oli alussa mukana opposition kanssa, mutta pian (1963) se perääntyi ja valitsi Pablon vasemman siiven roolin. Internationaali oli jakaantunut kahtia, Yhdistyneeseen sihteeristöön ja Kansainväliseen komiteaan Neljännen Internationaalien rakentamiseksi. Viimeksi mainittu myöhemmin muutti nimensä Neljännen Internationaalien Kansainväliseksi komiteaksi ja julisti olevansa Internationaali, siis meillä oli jo kaksi maailmanpuoluetta.

Kapitalismi oli saanut hengähdyspaussin ja suhteellisen yhteiskunnallisen rauhan. Keynesiläinen politiikka, joka perustui kapitalismin inflatoriseen ekspansioon ja dollarin vakaaseen yhdenvertaisuuteen, oli luonut hyvinvointia ja vahvistanut re-

formistisia trendejä työväenluokan keskuudessa. Sosialidemokratian tai kansanrintaman johdolla rakennettiin hyvinvointivaltiota. Työväenluokka ei kuunnellut vallankumouksen taistelijoita, ja kun piti protestoida, tapahtui se uusien yhden asian liikkeiden lippujen alla, kuten pasifistien, naisliikkeen, opiskelijoiden tai myöhemmin vihreiden.

Kansainvälisen komitean pyrkimys kouluttaa jäseniään dialektiseen materialismiin ja tämän kehittäminen tulivat liian myöhään, ja pääpaino oli enemmän marksismin kirjaimessa kuin metodissa sinänsä. Komitean politiikka oli täynnä impressionistista siksakkia ja se tuki milloin kansallisia anti-imperialistisia diktaattoreja (Gaddafi, Khomein jne.) ja milloin Gorbatsovia. Uusi sarja skismoja koetteli Kansainvälistä komiteaa sen koko historian ajan.

Tänä päivänä pieni katsaus trotskilaisuuden nimeen vannonvien järjestöjen kirjoon todistaa, että Yhdistyneen sihteeristön mennessä yhä oikeistolaisemmalle linjalle Kansainvälinen komitea seurasi perässä eikä pystynyt esittämään vallankumouksellista vaihtoehtoa. Monia kansainvälisiä ryhmittymiä, jotka julistautuvat ainoaksi Internationaaliksi, edustaa eri maissa isompi määrä "trotskilaisia" liikkeitä. Intenetistä löytää mahtavat 32 kappaletta Neljänsiä Internationaaleja. Niiden ulkopuolelle jää iso joukko järjestöjä, jotka julistautumatta ainoaksi oikeassa olevaksi trendiksi pyrkivät yhteistyössä muiden kanssa Neljännen Internationaalin jälleenrakentamiseen.

Tämän kirjoituksen tarkoitus ei ole Internationaalin tilan täydellinen analyysi. Se on vaikea teoreettinen tehtävä ja sen tulee tapahtua liikkeen monien eri trendien toimesta. Aikakautemme analysointi ja dialektisen materialismin kehittäminen ovat saman prosessin erottamattomia osia. Isot historial-

liset tapahtumat tulevat pakottamaan vallankumouksellisia ponnostamaan metodiin ja rakentamaan yhtenäisyyttä. Yhteiset toimintatason projektit käytännössä ja yhteiset konferenssit ja kannanotot sekä historiallinen vallankumouksellinen työväenluokan nousu ovat tähän edellytyksiä. Yhtenäisyyttä ei voi rakentaa vain keinoitekoisella pohjalla tai yhteisillä sopimuksilla. Marxilainen Työväenliitto pyrkii siihen tietoisesti samalla kun taistelee puolueen rakentamiseksi Suomessa.

Ensisijainen tehtävä on klassikkojen tekstien tutkiminen Hegelistä lähtien. Ensimmäisen maailmansodan riehussa Lenin vetäytyi kirjastoon (1914-1916) ja alkoi tutkia Hegeliä ja muita filosofi. Samaa esimerkkiä seurasi myös Trotski 30-luvulla.

Teorian kehittäminen lähtee empiirisestä havainnosta ja sen suhteesta muihin havaintoihin. Analyysi syntyy tämän vuorovaikutuksesta aikaisemman vanhan tiedon ja teorian kanssa yrityksessä päästä ilmiön pintaa syvemmälle todellisuuden olemuksen ymmärtämiseksi. Alussa on objektiivinen todellisuus, joka on aina konkreettinen, ja jonka osa me olemme, eli subjekti.

Työväenluokan separatistinen teoria, jonka mukaan Internationaalinen sirpaloituminen johtuu pikkuporvariston jäseneksi tai johtoon päästämistä, on naiivi. Se ei ota huomioon, että kapitalismissa porvariston ideologia on vallitseva ideologia ja heijastuu kaikkiin meihin, työläisiin. Itse asiassa, jos työväenluokan keskuudessa ei vallitsisi porvarillinen ideologia, emme eläisi tässä järjettömässä järjestelmässä tässä ja nyt. Porvarillista ideologiaa vastaan, jokaisessa sen ilmenemismuodossa, on vallankumouksellisten taisteltava jatkuvasti. Tämä prosessi on erottamaton kamppailusta työväenluokan vallankumouksellisen tietoisuuden edistämiseksi. Jos

jotkut separatismin teorian kannattajat luulevat, että pitävät porvarillisen ideologian pois karkottamalla tai olemalla hyväksymättä jäseniksi yhteiskunnalliselta asemaltaan pikkuporvaristosta lähtöisin olevia ihmisiä, he erehtyvät. Labourismi on luokan spontaanin toiminnan palvomista, ja se on tradeunionismin yksi muoto, eli porvariston ideologia itsekin.

Neljäs Internationaali on perustettu, mutta sitä ei ole koskaan rakennettu massiivisena maailmanpuolueena. Puhuessamme Internationaalin rappeutumisesta tarkoitamme sen rakentamisen rappeutumista. Koska Neljättä Internationaalia ei ole rakennettu, ei voida puhua viidennen, kuudennen tai ties monennenko Internationaalin tai epämääräisesti luvuttoman Internationaalin rakentamisesta. Jos ei rakenna neljättä Internationaalia, luopuu samalla teoreettisesta pohjasta, eli Trotskin jatkuvan vallankumouksen teoriasta, stalinismin kritiikistä ja siirtymäohjelmasta.

Trotskilaisuus tänään

Balkanin sotatanner jakoi vasemmiston rintamaa kahtia. Jugoslavian sodan opetukset ovat hyvin merkityksellisiä taistelussa internationaalien rakentamisesta. Yhdistynyt Sihteeristö asettui pasifistisen imperialismin puolelle vedoten poliittiseen ratkaisuun Euroopan Unionin kautta. Balkanilla on kannatettava imperialismin ulosheittämistä ja alueen kansojen sosialistista yhtenäisyyttä.

Sosialidemokraattien ja sen vasemmistosatelliitin europoliitikka potee poliittista uupumusta ja porvaristolla ei ole muuta vaihtoehtoa keskusta-vasemmiston haaksirikolle kuin äärioikeiston kortti. Äärioikeisto on vielä liian heikko tällaiseen tehtävään. Vallankumouksellinen vaihtoehto on mahdollinen jos työväenluokka tekee oikeat johtopäätökset luokkataistelupuolueen rakentamisen ja sosialismiin siirtymisen välttämättömyydestä. Edellytys näiden prosessien nopeuttamiselle on kansainväliseksi puolueeksi järjestäytynyt trotskilainen etujoukko.

Teesi, jonka mukaan sosialidemokraattien politiikka tasoittaa tietä oikeistolle, on pessimistinen. Kehityksen ei ole pakko

mennä tähän suuntaan, se voi myös avata tien vallankumoukselle, edellyttäen, että vallankumoukselliset järjestävät aktiivisen intervention.

Lineaarinen käsitys poliittisesta kriisistä ja historiasta, jonka mukaan tästä pitäisi mennä pikkuisen vasemmalle ja sitten vielä pari piirua vasemmalle siihen asti, kunnes päämäärä on saavutettu, johtaa reformismiin. Tätä ehdottavat Ranskan kommunistinen puolue ja LCR sekä yleisemminkin Yhdistynyt Sihteeristö ja uusstalinistit. Lutte Ouvrierella, joka on Ranskan massiivisin trotskilainen puolue, on kansainvälisellä tasolla passiivinen suhtautuminen asioihin, jotka koskevat keskustelua Neljännen Internationaalin jälleenrakentamista.

Eräs vaara, joka aiheuttaa hämmennystä ja estää työväenluokan tietoisuutta kehittymästä, on liikehdinnän palvominen. Se pitää sisällään kaikki ne esteet ja rajoitukset, jotka ovat piinanneet työväenluokkaa aikaisemminkin. Ajatus siitä, että liikehdintä on kaikki kaikessa eikä strateginen tavoite merkitse mitään, on taantumuksellinen. Liikehdinnän "palvojat" väittävät myös, että keskustelu ja väittely aatteiden pohjalta pitäisi korvata liikkeen pluralistisuudella eli moniarvoisuudella. Heille kansan tahto toteutuu silloin, kun on saatu vähintään puolet äänistä vaaleissa, ja että proletariaatin diktatuurille ei ole enää mitään sijaa, vaan vain demokratialle. Lopuksi tämä pikkuporvarillinen ideologia vihaa silmittömästi kaikenlaista sentralismia taisteluissa tai järjestön tasolla.

Tämä ilmenee Sao Paulon foorumissa, joka on kytköksissä imperialismin kanssa. Foorumin tärkeimmät puolueet tukevat hallituksia Argentiinasta oikeistolaiseen Nicaraguaan. Edellisessä Foorumin virallinen edustaja on Izquierda Unida, johon kuuluvat kommunistinen puolue, morenolaiset ja "trotskilainen" MST. Sao Paulon foorumi on napanuora, joka

yhdistää imperialismiin Yhdistyneen Sihteeristön, jonka oma puolue Brasiliassa osallistui hävyttömästi Rio Granden hallitukseen Sulin provinssissa. Tämä "moniarvoisuus" sitoo työväenluokan kädet aikana, jolloin Etelä-Amerikan ruutitynnyri on valmis räjähtämään.

Osa eurooppalaisesta vasemmistosta löysi tiensä internationalismiin Attacin riveistä, joka taistelee muka globalisaatiota vastaan ehdottamalla ratkaisuja imperialistisen kapitalismin viitekehityksessä. Attacin muodostumiseen on vaikuttamassa eurooppalaisen imperialismin sektoreita sekä "äärivasemmistolaisia" järjestöjä, joille porvarilliset tiedotusvälineet, toisin kuin ennen, antavat anteliaasti palstatilaa. On taantumuksellista taistella vain kauppaa vastaan silloin, kun pääoman valta kulmioituu valtioon sekä valtioiden välisiin suhteisiin ja vallankumousta vastaan rakennettuihin väkivallan mekanismeihin. Taistelua pitää käydä valtioita vastaan. Tämä on ainoa tie todelliseen internationalismiin, alkaen taistelusta vihollista vastaan omassa maassa. Muuten harjoitamme vain painostus- ja reformipolitiikkaa. Liikehinnän palvonta on vastavallankumouksen viimeinen tyysija sen taistelussa vallankumouksellisten puolueiden muodostumista vastaan.

Yhdistynyt Sihteeristö on kaikkien vallankumousvastaisten vasemmistotrendien synteesi, ja vielä tämä tapahtuu Neljännen Internationaalin nimissä. Neljäs Internationaali täytyy jälleen rakentaa kumoamaan tämä suuri poliittinen myytti. Kun ensin proletariaatin diktatuuri oli hylätty, sen jälkeen hajotettiin puolueita kaikenlaisten liikehdintöjen sisälle vanhalla entrismin taktiikalla. Tämän takana on ajatus, että liikehdintä on vaihtoehto puolueen rakentamiselle ja luonnollisesti voi korvata myös Internationaalin. Yhteisrintamaan, jonka Yhdistynyt

Sihteeristö muodosti Portugalissa, osallistuu Politica XXI, joka väittää, että "sosialismi on historiallisesti kuollut" ja taistelee kapitalismin "inhimillistämiseksi" ja "vasemmiston itsevaltaisuutta" vastaan.

Yhdistynyt Sihteeristö on edennyt suurin harppauksin vastavallankumouksen tielle. Sen ranskalainen puolue valmistautuu poistamaan nimestään sanan kommunistinen ja kieltämään Leninin, Trotskin ja Lokakuun vallankumouksen stalinismin edeltäjinä. Tämä vaarallinen politiikka kapitalismin pelastamiseksi ja internationalismin nimessä ei ole yksittäinen tapaus, vaan Sihteeristön kansainvälisen politiikan keskeisiä aspekteja.

13.5.2001

Mitä on trotskilaisuus ja sen historia ja miksi se näkyy vasta nyt Suomessa sekä miksi se huolestuttaa niin paljon historiallista vihollistaan, stalinismia? Pyrimme vastaamaan näihin kysymyksiin vastineena KTP:n Männikön kirjoitukseen "Vallankumouksellinen liike ja trotskilaisuuden kritiikki".

Nyt, 63 vuotta Neljännen Internationaalin perustamisen jälkeen lause, jolla siirtymäohjelma alkaa — "maailmanpoliittiselle tilanteelle kokonaisuudessaan on luonteenomais- ta ennen kaikkea proletariaatin johdon historiallinen kriisi" — pätee edelleen. Vallankumouksellisten velvollisuus rakentaa massiivinen maailmanpuolue on nyt ajankohtaisempi kuin koskaan.